REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 91. Braşov, Lunĭ-Marţĭ 25 Aprilie (8 Maiŭ). 1900.

Mamelucii din dietă.

Am promis, că vom reveni asupra unui al doilea articul al revistei vienese „Die Zeit", care vorbesce despre „Mamelucii dela Budapesta".

Acest articul este remarcabil mai ales când se pregătesce, pe lângă multe altele, şi o nouă eră a mamelucilor guvernamentalĭ dietalĭ.

Interesant e chipul cum descrie şi caracteriséză autorul amintitului articul céta mamelucilor din dietă. Arată mai întâiŭ cum după crisa cea mare ministerială, când cu retragerea cabinetului Wekerle, era aşa de greu a compune un nou cabinet. Unii nu voiau sĕ priméscă însărcinarea de a forma cabinetul, alţii nu erau pe voia partidei guvernamentale. Atuncĭ făuritorii de guverne unguresci şĭ-au dis: décă nu putem găsi un candidat serios, vom căuta unul comic, şi descoperiră pe baronul Desideriu Banffy.

Banffy primì, firesce, misiunea fără de nicĭ o şovăire, fapt, care produse mare ilaritate în tótă ţéra. Dér nu găsia miniştri. Afară de ministrul honvedilor şi cel croat, ceilalţĭ nu voiau sĕ între în cabinetul sĕu. Foştii miniştri, ministeriabilii şi candidaţii oficioşĭ surîdeau numai, dér grosul partidei, nedeslipiţii aderenţĭ ai guvernului, aşa numiţii mamelucĭ, se tăvăliau de rîs. Atuncĭ Banffy, ca sĕ-şĭ ajute, se adresà la secretarii de stat, şi aceştia primiră cu amêndouĕ mânile portofoliurile oferite. Ilaritatea mamelucilor crescea. Celelalte portofoliurĭ le oferì Banffy unor deputaţĭ, carĭ până atuncĭ n'avură nicĭ curagiul de a visa măcar la un post de secretar de stat. Intre aceştia erau şi deputaţii Ernest Daniel şi Iuliu Wlassics. In fine noul cabinet se compuse, toţĭ miniştrii erau pe acelaşĭ nivel intelectual şi politic. Când acest cabinet de carneval şĭ-a făcut intrarea în dietă oposiţiunea şi visitatorii tribunalelor rîdeau, ér mamelucii strigau însufleţit „eljen". Şi însufleţirea lor nu era mincinósă, nicĭ măcar artificială, ci sinceră şi adevĕrată.

Mamelucilor dela Budapesta li-se pare comic fiă-care candidat de ministru; fiă-care ministru însĕ le este sfânt. Fóia oficială e sfânta scriptură a lor, şi fiă-care „numit" cresce în ochii lor până la ceriu. Deak, care refusa orĭ-ce ordin, orĭ-ce demnitate séu post, n'ar impune astădĭ grosului partidei guvernamentale unguresci mai de loc, căcĭ în ochii mamelucilor omul politic se începe numai cu „Escelenţa". Un ministru are tot-déuna dreptate înaintea mamelucilor.

Mamelucii tratéză pe unul, care a fost ministru şi nu mai este, cu mult mai puţin respect, decât pe unul, care n'a fost încă ministru. Ei sunt tot-déuna plinĭ de entusiasm pentru miniştri de faţă séu viitorĭ, acest entusiasm îi ţine veselĭ, sănĕtoşĭ şi „liberalĭ". Puţin le pasă de nume. Ei au aclamat după olaltă pe Tisza, Szapary, Wekerle şi Banffy şi astădĭ se închină lui Szell.

Fiă-care ministru póte sĕ conteze pe ministranţii sĕi şi fiă-care guvern póte conta la tóte votările însemnate pe 200 de voturĭ dela mamelucii însufleţiţĭ. Cine e ministru şi ce vrea guvernul n'are importanţă şi póte nicĭ interes pentru ei. Principii politice nu cunosc mamelucii şi sacrificiul intelectului nu le causéză nicĭ cea mai mică remuşcare. Astădĭ ei sunt încântaţĭ de Szell, pe care-l păzesc cum smeul păzesce o comóră.

Şi céta mamelucilor, continuă articulul numitei reviste, se împarte în diferite grupurĭ. Aci sunt înainte de tóte deputaţii naţionalităţilor: Croaţĭ, Sêrbĭ, Slovacĭ, Românĭ şi Saşĭ, carĭ în cea mai mare parte nu cunosc limba maghiară şi şi de aceea trebue sĕ renunţe la orĭ-ce rol activ în parlament. Ei se alătură bucuros fiă-cărui guvern, fiind-că aşa pot trăi în linişte şi în pace, ba pot spera chiar sprijinul guvernului la alegerĭ. Aceştia sunt cei mai blândocĭ între mamelucĭ. Aprópe tot aşa este şi grupa consiliarilor de administraţiune, micĭ şi modeştĭ deputaţĭ, carĭ vênéză la posturĭ de consiliarĭ la micile băncĭ şi societăţi pe acţii.

Mai puţin blândĭ sunt aşa numiţii seniorii politicĭ, carĭ de 30 de anĭ stau tot pe acelaşĭ loc. Ei mai murmură icĭ-colo prin culoare, dér când întră în sală votéză la comandă. In fine mai este grupul mamelucilor diariştĭ la foile oficiose, carĭ între patru ochĭ condamnă faptele guvernelor adese-orĭ forte aspru, dér în foile lor apĕră ministeriile şi în cameră votéză cu ele.

Mamelucii dela Budapesta, deşi par inofensivĭ, pórtă însĕ vina la multe rele. Ei forméză miedul trupei majorităţii şi acoper cu voturile lor orĭ-ce nedreptate. Mamelucii ies, firesce, din alegerĭ. Guvernul are lipsă de ei şi de aceea legea electorală învechită neliberală nu se modifică, căcĭ ea asigură guvernului învingerea pe tótă linia. Orĭ ce s'ar întêmpla, mamelucii rĕmân credincioşĭ guvernului până la căderea sa, după acésta se pun éraşĭ în şir şi salută noul ministeriu, orĭ care ar fi.

Am schiţat aicĭ cuprinsul articulului din revista vienesă, pentru a da ocasiune cetitorilor noştri de a-se gândi asupra misiunei acelor deputaţĭ din cercurile electorale locuite de Românĭ, cu carĭ regimul Szell are de gând a-şĭ înmulţi şi reîmprospeta garda mamelucéscă în noua eră.

Alegerea delegaţiunei ungare. In şedinţa de Sâmbătă a dietei s'a făcut alegerea delegaţiunei ungare. Cu ocasia acésta s'a desfăşurat în contra lui *Ugron* o luptă înverşunată, mai ales din partea clicei lui Banffy. Ugron a şi fost trântit la alegere, alegêndu-se în locul lui *Okolicsanyi*. Guvernamentalii motivéză înlăturarea lui Ugron prin argumentul, că parlamentul maghiar nu póte alege în delegaţiune un bărbat, care este adversarul triplei alianţe, nu mai ales acum, când monarchul se află în Berlin, unde se dă espresiune viuă dorinţei de a esista şi a-se consolida alianţa.

Sĕrbările din Berlin.

După sosirea monarchului nostru în Berlin şi după primirea strălucită, ce i-s'a făcut la gară, înaltul óspe a fost condus, între ovaţiunile poporaţiunei capitalei germane, la palat. Aicĭ monarchul fù întêmpinat de împĕrătésa *Augusta* şi de principese. Monarchul a sărutat mâna împĕrătesei, i-a oferit braţul şi a întrat astfel în sala de primire a palatului, unde a petrecut câte-va momente, după care s'a retras în apartamentele, ce i-s'au aranjat.

Primul moment liber, ce l'a avut monarchul, l'a folosit pentru a merge în mausoleul dela Charlotenburg, unde a depus o cunună pe cosciugurile împĕratului Wilhelm I, şi a împĕrătesei Augusta, şi a dispus tot-odată, ca adjutantul sĕu Wessely sĕ depună tot în acel timp o cunună pe cosciugul împĕratului Frideric.

După amiadĭ (Vinerĭ) monarchul a făcut visite membrilor familiei domnitóre germane şi a distins cu acésta şi pe cancelarul *Hohenlohe* şi secretarul de stat *Bülov.*

La ora $7^1/_2$ s'a dat o masă în onórea înaltului óspe. Cu prilejiul acesta **împĕratul Wilhelm** a ridicat în onórea Majestăţii Sale următorul toast:

„Greu ar fi sĕ aflu cuvinte prin care sĕ esprim Majestăţii Tale mulţumirea mea şi a poporului meu pentru noua visită graţiósă. Dér chiar de aşĭ voi sé caut cele mai frumóse cuvinte pentru a-le împleti în cunună, totuşĭ acelea n'ar fi în stare sĕ reoglindeze sentimentele, ce ne umplu adĭ. Cuvintele trebuie sĕ amuţéscă atuncĭ, când se póte simţi pulsaţiunea unui popor întreg. Acéstă pulsaţiune şi palpitare a inimii au bătut adĭ pentru Majestatea Ta, cum póte, ca nicĭ odată. Primirea veselă de adĭ a berlinesilor a sunat în primul rênd pentru spiritul înalt al Majestăţii Tale, domnitorul mare şi înţelept, însĕ poporul meu vede în Majestatea Ta pe *amicul şi aliatul sincer* al fericitului meu bunic, al tatălui meu şi al meu.

„Şi acum a venit Majestatea Ta, sĕ ofere generaţiunei a patra darul nepreţuit al iubirei şi amiciţiei, comóra cea mai scumpă, ce fiiul meu a putut s'o priméscă între darurile de tot felul. Tot-odată însĕ prin visita Majestăţii Tale, ai dat lumii sĕ cunóscă, *cât de solidă şi sigură este alianţa*, ce Majestatea Ta ai încheiat'o odinióră cu fericitul meu bunic şi cu *frumósa ţéră a Sudului*, cu Italia. In adevĕr alianţa acésta nu este numai o armoniare a gândirilor principilor, ci cu cât ea a esistat mai mult, cu atât mai adêncĭ rădĕcinĭ a prins în convingerea popórelor; şi décă odinióră inima popórelor va bate una, nimic nu le va mai desface de olaltă. Deja mai bine de 20 de anĭ interese comune, sentimente comune, bucurii şi durerĭ împreună simţite şi trăite, légă popórele ţĕrilor nóstre, şi cu tóte că adeseorĭ au fost înţelese greşit şi au fost încărcate cu ironiă şi critice, acestor trei popóre li-a succes a susţiné pacea până acum şi a fi recunoscute în lumea întrégă, ca păditorĭ ai păcii.

„Aşa fiind, poporul meu se închină şi adĭ înaintea celui mai înţelept şi mai bĕtrân membru al alianţei. Dorinţele nóstre, cu care încunjurăm în diua de adĭ pe Majestatea Ta, pe înalta-Ţĭ casă domnitóre şi pe popórele Majestăţii Tale, sunt încoronate încă de ceva. Nu cred sĕ merg prea departe când dic, că orĭ-unde adĭ în ţĕrile germane bate o inimă părintéscă — mulţumesce cu adêncă gratitudine Majestăţii Tale, pentru-că dai fiiului meu binecuvêntarea în calea viitorului sĕu. Dăm espresiune tuturor acelor simţĕminte, ce umplu poporul meu, casa mea şi pe mine când strigăm: Majestatea Sa împĕratul Francisc Iosif: hura, hura, hura!"

Majestatea Sa **Francisc Iosif** a rĕspuns dicênd:

„Adênc mişcat de cuvintele Majestăţii Tale, mulţumesc din inimă pentru frumósa salutare, ce mi-ai făcut şi cu cea mai caldă gratitudine mĕ gândesc la primirea sĕrbătoréscă, de care m'a împărtăşit Majestatea Vóstrĕ în admirabila capitală. Sunt fericit, că mi-se dă adĭ ocasiune de-a puté, după vechia mea dorinţă, de a-Ţĭ strînge mâna în cercul familiei Majestăţii Tale. Amiciţia neînfrântă, ce ne unesce, este o bunĕtate preţiósă pentru imperiile şi popórele nóstre. Lărgită prin conlucrarea fidelă a amicului şi aliatului nostru, Majestatea Sa regele italian, ea este pentru Europa *şanţul de apĕrare al păcii*. In jurul îngrijirii de acéstă operă binecuvêntată, ce am fost norocos a-o crea cu gloriosul bunic al Majestăţii Tale, — Majestatea Ta ţi-ai căştigat merite neperitóre, ca paznic energic al moştenirii de-opotrivă preţiose pentru fiăcare parte. Cu încredere plină de bucuriă şi în urarea statorniciei amiciţei nóstre, ridic paharul meu pentru Majestatea Ta, pentru Majestatea Sa împĕrătésa şi pentru fericirea familiei împĕrătescĭ. Sĕ trăéscă!"

*

Sâmbătă séra s'a dat în onórea monarchului o representaţiă de gală la operă.

Erĭ a fost serbarea proclamării majorenităţii principelui moştenitor german *Friederic Wilhelm*, la care au asistat representanţii mai ai tuturor capetelor încoronate.

*

Pe piaţa gării Jüterbog s'a făcut alaltăerĭ un eserciţiu cu trupe din infanteriă şi câte-va baterii. După eserciţiu a urmat defilarea festivă pe dinaintea celor doi împĕraţĭ.

*

Ca întotdéuna la asemenĭ ocasiunĭ s'au făcut şi de rêndul acesta numĕróse distincţiunĭ prin conferire de ordine. Cancelarului principe *Hohenlohe* i-a conferit împĕratul Francisc Iosif briliantele marei crucĭ a ordinului Sf. Stefan, ér secretarului de stat conte *Bülow* marea cruce a ordinului Sf. Stefan.

Tot-odată Majestatea Sa a conferit împĕrătesei *Victoria Augusta* marea cruce a ordinului Elisabeta în briliante. Pe principele de corónă german l'a numit şef de onóre al regimentului 13 de husarĭ.

Impĕratul Wilhelm a dăruit ambasadorului austro-ungar de Szögyenyi portretul sĕu.

*

Se dice, că monarchul nostru a fost fórte mulţămit de primirea cordială şi căldurósă, ce 'i-s'a făcut, primire cu deosebire imposantă la întrarea sa în Berlin.

Duminecă după amiadĭ Majestatea Sa a primit corpul diplomatic şi consiliul federal german.

Procesele în afacerea Iancu. Judele de instrucţiă Gocs Jenö din Cluşiŭ a dispus sĕ fiă tras în cercetare pentru pretinsa vătĕmare a onórei subprocurorului conte Lazar Miklos, prin decisiunea dela 12 Martie a. c. 1) Ioan *Scurtu* pentru „calumniă şi vătĕmare de onóre“, comisă în contra contelui Lazar Miklos subprocuror reg. în Murĕş-Oşorheiŭ, prin „asertiunile calumniătóre“ şi „espresiunile ofensatóre“ cuprinse în articolul „Pretindem satisfacţiă“ („Tribuna“ Nr. 263 a. c.) şi în poesia „Procurorului hienă“ („Tribuna“ nr. 264 a. c.) — 2) G. *Novacovicĭ*, jurist, pentru „espresiunile vătĕmătóre de onóre“ la adresa aceluiaşĭ, cuprinse în articolul „Apel către tinerime“ (nr. 262 al „Tribunei“) şi 3) Iosif *Marschall*, editor, pentru „espresiunile vătĕmătóre de onóre“ la adresa aceluiaşĭ procuror, cuprinse în articolii anonimĭ publicaţĭ în n-rii 257, 258, 260 şi 261 ai „Tribunei“.

Sinodul din Arad şi şcólele. Ne lipsesc încă amĕnunte despre şedinţele ultime ale Sinodului eparchial gr. or. din Arad. Intr'aceea însĕ cetim într'un raport din „Budapesti Hirlap“ următórele:

„Sinodul a manifestat şi pe terenul şcolar o activitate demnă de remarcat. Vasilie *Goldiş*, profesor şi deputat sinodal, a făcut propunerea, ér Sinodul a enunciat, că, după-ce în diecesa Aradului instrucţiunea poporală stă pe un nivel fórte jos şi numai în comitatul Aradului ar fi necesară înfiinţarea de 70 de şcóle, ér' biserica autonomă nu póte se satisfacă din propriile sale puterĭ materiale acestei necesităţĭ, vré sĕ ridice la nivelul cerut şcólele sale prin aceea, că *va cere ajutorul statului*“.

Nu scim întrucât este esactă acésta împărtăşire, ce o publică „Budapesti Hirlap“. Dér décă ar fi aşa, ni s'ar păré straniă atât propunerea profesorului din Braşov, cât şi hotărîrea Sinodului.

Din Bucovina.

„Patria“ şi-a sistat apariţiunea.

In dilele din urmă s'a petrecut în Bucovina o schimbare în ce privesce atitudinea clubului român dietal faţă cu guvernul ţĕrii.

Clubul a încheiat un pact formal cu representantul guvernului ţĕrei br. Bourguignon.

In urma acésta „Patria“, organul român naţional bucovinean, şi-a suspendat apariţiunea sa. Despre motivele, carĭ au îndemnat'o la acésta, „Patria“ însăşĭ dă următórele desluşirĭ:

După-ce spune, că se împlinesc trei anĭ de când mai mulţĭ bărbaţĭ tinerĭ au fondat acest diar, conduşĭ de idea de a aşeda *politica poporului bucovinean pe base curat naţionale*, şi după-ce arată, că bărbaţii, carĭ conduceau destinele Românilor bucovinenĭ pe nesimţite s'au fost apropiat pe atât de culisele palatului guvernial, pe cât s'au depărtat de inima poporului, aşa că era primejdiă, ca voinţa poporului sĕ fiă *zero*, ér influinţa guvernului *totul*, în tabĕra politicianilor, carĭ representau aşa disul partid naţional român, *„Patria“* continuă astfel:

„Nu din graţia guvernanţilor, ci din voinţa nestrămutată a poporului, basaţĭ pe drept şi dreptate voim sĕ scim conduse interesele naţiunei românescĭ pe pămêntul Bucovinei“.

Sub acéstă devisă am fondat acest diar. In conscienţa, că poporul nostru este singurul element eminamente de guvernament al acestei ţĕrĭ şi atât pe basa istoriei sale, cât şi a actualei sale alcătuirĭ este singurul apt şi capabil a satisface tuturor trebuinţelor Ţĕrii şi Monarchiei, am fost lealĭ faţă de concetăţenii noştri, firmĭ în programul nostru şi pacînicĭ în mijlócele nóstre.

In scurt timp am reuşit sĕ întrunim întréga Românime în jurul diarului nostru şi chiar partidul din dietă şi camera imperială ni-a considerat ca organ oficial al politicei românescĭ din Bucovina.

Cu cât cresceau însĕ rĕndurile în jurul nostru, pe atât devenea tot mai lămurită ostilitatea guvernanţilor noştri faţă de noi, căcĭ di de di puteau observa cum le scădea influenţa obicînuită în politica poporului român.

La alegerile din tómna anului 1898, când poporul român şi-a proclamat din voinţa sa candidaţii fără a primi pe cei octroaţĭ de representantul guvernului — a isbucnit lupta pe faţă.

Ce a urmat ne este tuturor în prospĕtă memoriă. Lupta a luat dimensiunĭ tot mai marĭ, liniştea ţĕrii a fost sguduită din temeliă şi zădarnice au rĕmas tóte încercările nóstre de a restabili pacea.

Actualul representant al guvernului de repeţite-orĭ ni-a promis satisfacerea postulatelor nóstre, faptele sale contrastau însĕ cu vorbele sale şi astfel situaţia a devenit tot mai insutinabilă.

Bar. Bourguignon a căutat sĕ arunce vina pe noi, accentuând de repeţite-orĭ, că pacea s'ar restabili uşor, déca nu ar sta în calea păcii diarul *„Patria“* şi cel mai intim cerc din jurul diarului, în frunte cu d-nii deputaţĭ Dr. I. cav. de *Flondor* şi Dr. G. *Popovicĭ*.

Sciam, că acésta e o scusă ieftină şi prin urmare nu am încetat a descoperi şi veşteji şi mai departe uneltirile guvernanţilor. Scusa des repeţită de bar. Bourguignon a aflat însĕ cu timpul urechĭ în unele din cercurile partidului nostru.

Din acest moment începênd am fost datorĭ sĕ ne dăm bine sémă de ceea-ce facem, căcĭ déca şi avem consciinţa, că *nu în noi zace vina relelor* ce bântue ţéra, totuşĭ suntem datorĭ sĕ ne ferim chiar şi de aparenţa, că noi am sta în calea unei înţelegerĭ între popor şi guvern.

Astfel am lăsat cale liberă evenimentelor şi astădĭ înregistrăm *pacea, stipulată formal între clubul român dietal şi representantul guvernului.*

Consecinţele sunt pentru noi clare:

Trebue sĕ lăsăm curs liber evenimentelor, ca eventualul eşec al „păcii“ sĕ nu se arunce din nou asupra nóstră şi sĕ aşteptăm până ce vedem cum se degagézá guvernul din angageamentul luat.

Avênd însĕ deoparte temerea, că acéstă „pace“ nu va sĕ dică alt-ceva decât înhămarea din nou a partidului naţional român la carul guvernului local, ér de altă parte neputênd considera pe bar. Bourguignon ca bărbatul chemat a restabili pacea în ţéră, fiind-că a perdut complectamente încrederea nóstră, suntem nevoiţĭ a ne da deocamdată la o parte şi *fără de a promova séu împedeca cursul evenimentelor* a trece în o espectanţă binevoitóre faţă de Clubul român dietal şi a aştepta resolvarea situaţiunei create prin pact.

Suspendăm decĭ deocamdată apariţia diarului nostru, susţinêndu-ne însĕ tóte drepturile asupra lui şi de odată cu noi trec în atitudine espectantă deputaţii noştri Dr. I. de *Flondor* şi Dr. G. *Popovicĭ*.

Când vom reapăré vom face-o din nou ca *un grup de bărbaţĭ independenţĭ de guvern şi partide*, călăuzit de aceleaşĭ principii, cu carĭ am păşit acum trei anĭ pentru prima dată înaintea publicului românesc.

Atuncĭ vom avé o situaţiune limpede şi vom fi feriţĭ de orĭ-ce bănuială.

Tot-odată „Patria“ publică în fruntea sa o declaraţiune a directorului ei de până acum Dr. V. *Branisce*; precum şi o scrisóre a editorului sĕu Dr. E. *Criclevicĭ*, pe care le lăsăm sĕ urmeze aicĭ:

Ajuns în imposibilitatea de a continua activitatea mea în Bucovina, sunt nevoit a mĕ retrage definitiv dela conducerea foii.

Aducênd acésta la cunoscinţa cercului nostru de cetitorĭ, mulţumesc tuturor prietinilor şi aderenţilor pentru ajutorul dat şi luându-mĭ rĕmas bun urez deplin succes causei marĭ a Românilor în Bucovina, care este causa tuturor Românilor.

Cernăuţĭ, 30 Aprilie n. 1900.

Dr. Valeriu Branisce.

Domnului Dr. Valeriu Branisce

Cernăuţĭ.

Dragă amice!

Suntem împăcaţĭ?

Nu voesc sĕ pun obstacole celor ce cred că prin frase góle se pot alina suferinţele unui popor întreg. Că am ajuns atât de departe, avem a mulţumi numai neactivităţii celei marĭ din trecut; ei cred, că cu tot aceeaşĭ activitate ne vor scóte din noroiul în care ne-au înfundat. Sĕ le dăm ocasiune sĕ se convingă încă odată despre tactica lor greşită.

Sunt necesitat sĕ suspend pe timp nedeterminat şi până ce amicii mei vor afla de oportun apariţia „Patriei“.

Cu acéstă ocasiune nu aflu, mult stimate amice, destule cuvinte, ca sĕ-ţĭ mulţumesc pentru zelul şi inima caldă, care ai arătat pentru causa mult încercatului nostru popor.

Cu rară abnegaţiune şi deosebit tact ai sciut sĕ dai espresiune sentimentului general.

La bună vedere, cel târdiu când le va pica céţa de pe ochĭ şi vor vedé cursa în care au picat.

Al tĕu deapururĭ mulţumitor

Dr. Emilian Criclevicĭ,

Sinodul archidiecesan din Sibiiu.

Sibiiu, 5 Maiŭ n.

Intre interpelările făcute în decursul Sinodului, remarcabilă a fost şi interpelarea d-lui advocat Dr. Zosim *Chirtop* din Câmpenĭ, care în şedinţa a 5-a din 3 Maiŭ, după ce aminti un cas concret, adresă presidiului următórea interpelare:

„Are cunoscinţă I. P. S. Sa, că unii dintre protopopii din archidiecesa nóstră transilvană gr. ort., violând caracterul naţional român şi drepturile esclusive autonomice asigurate limbei române în biserică ca limbă oficială prin statutul organic, constituţiă şi legile ţĕrei — **estradau** *în calitatea lor oficiósă* **atestate în limbă streină de biserică** şi, déca are I. P. S. Sa cunoscinţă, ce mĕsurĭ de rigóre şi urgenţă e dispus a lua pentru imediata înlăturare a acestor procedeurĭ şi pentru conservarea intactă a drepturilor autonomice esclusive asigurate limbei române oficióse în biserica naţională română?“

I. P. S. Sa metropolitul rĕspunse, că nu 'i-s'au adus la cunoscinţă casurĭ de felul celor amintite de deputatul Dr. Chirtop, declară însĕ, că déca 'i-se vor face cunoscute astfel de casurĭ, se va sili a susţiné dreptul limbei române, limba oficială a bisericei.

Altă interpelare a făcut deputatul Dr. I. *Ivan* în cestiunea episcopului rom.-cat. Majlath, care a cerut dela guvern sĕ 'i-se dea titlul de „Episcop al Ardealului“. Interpelantul întrebă, déca Ven. Consistor a protestat contra acestei pretensiunĭ alăturea cu celelalte confesiunĭ?

I. P. S. Sa în şedinţa VI din 4 Maiŭ rĕspunse, că numai din diare îi este cunoscută acéstă afacere; dér şi déca ar avé cunoscinţă oficiósă, nu ar fi protestat, fiind-că noi — dise — nu avem episcopiă în Ardeal, ci metropoliă, va sĕ dică mai mult. Titlul, ce-l cere episcopul Majlath, nu póte sĕ ne ofenseze. — Rĕspunsul se ia la cunoscinţă.

In cestiunea *dotaţiunei protopopilor* s'a iscat o discuţiă mai lungă, care a avut de resultat aducerea hotărîrei de a se sistemisa salarul protopresbiterilor la suma de 1000 cor. solviţĭ dela Consistor, ér o parte de comunele tractuale. Administratorii vor primi numai 200 cor. şi venitele din tract. Pauşalul de cancelariă, ce l'au avut până acum din fondul Rudolfin, se şterge, asemenea şi adausurile personale ale protopopilor T. Herman şi N. Mănegutiu.

Propunerea comisiunei, de-a se urca taxa nou cununaţilor dela 70 banĭ la 2 cor. a fost rĕsturnată prin primirea contrapropunerei protopopului V. Voina, de a rĕmâné taxele neschimbate.

In şedinţa a şeptea comisia organisatóre prin referentul sĕu Dr. Mihu rĕspunde la cunoscuta interpelaţiă făcută de d-l P. Cosma în *cestiunea rentei şcólelor din Braşov* şi, avênd în vedere, că până acum actele schimbate între cele douĕ guverne nu-i stau la disposiţiă Consistorului, acesta sĕ fiă îndrumat a-şĭ căştiga actele necesare şi în Sinodul proxim sĕ presente un raport special în afacerea acésta.

Urméză după acésta discuţia asupra cererei Consistoriului archidiecesan *de a înainta la* **trépta de archiereu** pe Preacuvioşia Sa vicarul archimandrit *Dr. Ilarion* **Puşcariu**. Referentul comisiunei organisătóre, Dr. Mihu, arată, că afacerea acésta s'a sulevat pentru prima-óră în sinodul archidiecesan din 1881, apoi în sinodul episcopesc din 1886 şi în congresul naţional din acelaşĭ an, când s'a hotărît, ca Metropolitul sĕ pótă înainta, la cas de lipsă, pe unul din dignitarii bisericei la trépta de archiereu. Propune decĭ, ca archimandritul-vicar Dr. Il. Puşcariu sĕ fiă înaintat la trépta de archiereu. De-odată cu acésta propune a 'i-se acorda şi un adaus la salar de 1200 cor.

Deputatul *Dr. E. Cristea* propune, ca adaus la propunerea comisiunei, ca noului archiereu sĕ 'i-se dea şi un titlu canonic.

La votare propunerea membrului Dr. E. Cristea cade şi *se primesce propunerea comisiunei*, prin care Preacuvioşia Sa părintele archimandrit *Il. Puşcariu se înaintéză la trépta de archiereu.* Cestiunea sistemisărei salarului sĕu se încredinţéză Consistorului.

Se trece după asta la cestiunea *îmbunĕtăţirei salariilor profesorilor seminarialĭ şi funcţionarilor consistorialĭ.* Comisia organisatóre, prin referentul P. Cosma, comunică propunerea Consistoriului, după care din lipsa de mijlóce îndestulitóre sĕ se îmbunĕtăţéscă de-ocamdată cu câte 400 cor. numai salariele profesorilor D. P. Barcian şi D. Comşa. Faţă cu acéstă propunere, comisia propune, ca ea sĕ nu fiă primită, ci sĕ se îndrume consistoriul sĕ caute mijlóce pentru îmbunĕtăţirea tuturor salarielor şi îndeosebĭ cere a se alege o comisiune în frunte cu I. P. S. Sa metropolitul, care sĕ intervină la guvern pentru asignarea sumei de 10,000 cor. destinate bisericei gr. or. din Transilvania.

Deputatul V. Oniţiu primesce propunerea comisiei, dér propune, sĕ se priméscă şi ameliorarea 'parţială. — Dep. A. Vlaicu propune a se vota 2000 cor. la mâna Consistorului, cu carĭ acesta se îmbunĕtăţéscă salariile profesorilor seminarialĭ. Ambele propunerĭ cad şi se primesce cu un vot propunerea comisiunei, după care Consistoriul sĕ caute mijlóce de-a îmbunĕtăţi tóte salariile, ér îmbunĕtăţirea parţială se respinge.

In *şedinţa VIII* din 5 Maiŭ n. vicarul Dr. Il. *Puşcariu* mulţumesce Metropolitului şi membrilor Sinodului pentru înaintarea sa la trépta de *archiereu. Se aleg*, prin vot secret, **asesorĭ consistorialĭ** în *senatul şcolar*: Vasilie Damian, Vas. Voina, Dr. Elie Cristea, Dr. I. Mihu, Dr. D. P. Barcianu, Dr. L. Lemeny, V. Oniţu, A. Vlaicu, M. Cirlea. — In *senatul epitropesc*: Nic. Ivan, I. Droc, Gal. Şagău, 'P. Pipoş, Part. Cosma, I. de Preda, Dr. N. Vecerdea, P. Lucuţa, St. Stroia.

In cestiunea ridicărei **bisericei catedrale** s'a iscat o discuţiă lungă. In numele comisiei raportéză *Dr. I. Mihu*, care arată, că în urma concursului au intrat 31 planurĭ, dintre carĭ o comisiune esaminatóre a aflat mai corĕspundĕtóre 3, carĭ au şi fost premiate. In privinţa *locului*, unde sĕ se clădéscă biserica, comisiunea cum şi Consistoriul propun locul din Strada măcelarilor, unde se află biserica de acum, ér casele parochiei şi ale archidiecesei sĕ se demoleze. Dr. Barcianu pledéză pentru locul din strada Morii, P. Cosma propune locul din grădina „Flora“ etc. Punêndu-se la vot, se primesce propunerea comisiunei, şi astfel *catedrala se va clădi în strada măcelarilor.*

Rescóla ţĕranilor în Bulgaria.

Scirile cele mai nouĕ sosite din Bulgaria spun, că ordinea în judeţele pe unde s'au resculat ţĕranii, este deja restabilită. In Rusciuc domnesce linişte. Şépte conducĕtorĭ ai rĕsculaţilor au fugit, trecênd Dunărea. In oraş s'au făcut mulţime de arestărĭ.

Vinerĭ séra în cele cincĭ judeţe (Tîrnova, Rusciuc, Şistor, Razgrad şi Gozna) unde s'au resculat ţĕranii, au fost proclamată starea de asediu.

Se asigură, că numai un gendarm a fost omorît. Trei gendarmĭ au dispărut; doi ofiţerĭ şi doi soldaţĭ sunt rĕniţĭ de glónţe; dece soldaţĭ sunt striviţĭ de ciomege şi de cóse.

Printre ţĕranĭ s'au găsit 8 morţĭ şi 30 rĕniţĭ, dér se crede, că numĕrul morţilor şi rĕniţilor la ţĕranĭ póte sĕ fiă mai mare. Ţinuturile rĕsculate au fost ocupate de armată. Justiţia militară procede la anchetarea faptelor şi la arestarea instigatorilor.

*

Étă relaţiunea oficială, ce s'a făcut asupra faptelor petrecute în Bulgaria:

Ţĕranii au fost nemulţumiţĭ de noul imposit în natură, de aşa ḑisa „dijmă“. Au mai fost agitaţĭ şi de uneltirĭ criminale.

Sub-prefectul din Rusciuc trecea prin comuna Trestenik, situată în apropierea Rusciucului, când a fost atacat de ţĕranĭ, pentru-că voia sĕ instaleze pe primar.

După-ce a scăpat de ţĕranĭ, sub-prefectul s'a reîntors la Rusciuc şi pentru-că ţĕranii începuseră sĕ se dedea la desordine, a cerut ajutorul armatei. S'au trimis la faţa locului patru compănii de soldaţĭ.

Când soldaţii au ajuns la Trestenik, ofiţerii au încercat sĕ calmeze ţĕrănimea cu binişorul şi au început sĕ parlamenteze.

Ţĕranii creḑênd, că acest demers liniştit este o slăbiciune din partea armatei, şi îndemnaţĭ de rĕu-voitorĭ, au atacat pe soldaţĭ, trăgênd asupra lor.

Ofiţerii, comandanţii trupelor, vĕḑêndu-se atacaţĭ de mulţime, au comandat foc! soldaţilor.

Este cu totul inesact svonul înregistrat de unele ḑiare, că soldaţii ar fi refusat sĕ tragă asupra mulţimei. La comanda, ce li-s'a dat, ei au tras.

Când mulţimea a tras asupra armatei, au fost răniţĭ doi ofiţerĭ şi doi soldaţĭ.

După-ce a tras foc armata, au căḑut morţĭ doi ţĕranĭ şi ḑece au fost răniţĭ. Mulţimea când a vĕḑut, că soldaţii trag şi că dintre ei au rĕmas morţĭ şi răniţĭ, înţelegênd, că nu-i de glumit, a luat'o la fugă, împrăştiindu-se.

De asemenea nu este esact tot ce s'a mai publicat, că soldaţii nesupuşĭ vor fi împuşcaţĭ, deóre-ce n'a esistat nesupunere.

Pentru a se preveni nouĕ desordine, s'a proclamat starea de asediu în unele părţĭ ale districtului Rusciuc.

*

Cetim în „Timpul“: Dăm cea mai formală desminţire scirilor unor ḑiare, carĭ au anunţat, că paza frontierei nóstre din spre Bulgaria ar fi fost întărită, în urma ordinelor d-lui ministru de rĕsboiŭ.

S'au dat numai ordine stricte, ca nimenĭ sĕ nu pótă trece frontiera în România fără paşaport în regulă, conform legilor şi regulamentelor.

SCIRILE ḐILEI.

— 24 Aprilie v.

Parastase. Erĭ, sĕrbătórea Sf. George, s'a celebrat în biserica parochială gr. cat. din Sibiiu un parastas pentru George *Bariţiu.* Tot erĭ s'a celebrat un parastas în biserica din Avrig, întru pomenirea lui George *Lazar.*

Listele electorale. „Alkotmany“ spune, că ministrul de interne Coloman *Szell* a provocat pe toţĭ cei dela centrele comitatelor, pe primarĭ şi pe viceşpanĭ, ca *neamânat* sĕ-i facă raport asupra resultatului compunerii *listelor electorale.* Mulţĭ deduc din acésta, că ar fi vorba de alegerĭ nouĕ deja în decursul anului curent.

I. P. S. Sa Metropolitul Dr. V. Mihalyi a plecat, precum spune fóia bisericéscă din Blaşiŭ, Miercurĭ séra la Budapesta pentru a lua parte la lucrările comisiunei de congruă.

Fondul preoţesc al diecesei Aradului. In 28 Aprilie n. c. s'a ţinut în sala consistorială din Arad sub presidiul episcopului adunarea generală ordinară a representanţilor preoţimei diecesane pentru fondul preoţesc. Din raportul comisiunei de trei, constătătóre din protopopii Vasile Beleş, I. Trailescu şi G. Popovicĭ protopopul Şiriei, reese, că starea fondului a fost cu finea anului 1899 de 351.364 fl. 18 cr., venitele anului 1899: 49.691 fl. 18 cr. Total *401.056* fl. 4 cr. Erogaţiunile anului 1899 au fost: 27.384 fl. 28 cr. Rĕmâne decĭ cu finea anului 1899 starea fondului: *373.671 fl.* 76. In decursul anului fondul a crescut cu 22.207 fl. 58 cr.

Alegerĭ comunale de întregire. Precum dispune legea art. XXII din 1886, acei membri ai representanţei comunale, carĭ au fost aleşĭ în anul 1894, espirându-le acum mandatul de şése anĭ, es din acéstă representanţă şi se face alegere nouă de întregire. In cele cincĭ cercurĭ electorale ale oraşului Braşov se va ţinĕ acéstă alegere de întregire, — la care membrii eşiţĭ pot fi şi realeşĭ, — Sâmbătă în 12 Maiŭ st. n. a. c. dela 9 óre dimineţa până la 4 óre séra. In cercul III de alegere es de rêndul acesta şi sunt a-se realege séu a-se înlocui următorii: 1) Oct. Sorescu adv., 2) Iordan Muntean, asesor, 3) Ios. Maxim prof., 4) G. Navrea măcelar, 5) I. Lengeru adv. şi 6) Em. Bobancu croitor. Pentru cerc. III s'a designat preşedinte electoral d-l Lud. Roman, ér ca suplent d-l Sterie Stinghe. Alegerea se va face în sala de gimnastică a gimnasiului român.

Visita Ţarului în România. Se anunţă, că tóte corpurile de armată din Ţéră au primit ordin de pregătire în vederea marei reviste militare, ce se va face cu ocasia visitei Ţarului Nicolae II. Şi într'o telegramă din Bucurescĭ a lui „P. Lloyd“ se afirmă, că reactivarea oficiului de mareşal al curţii şi apropiata creare a mai multor titule nouĕ la curte, se pune în legătură cu visita Ţarului Rusiei, ce se aşteptă pentru tómnă.

Censură de advocat. Din Tergul-Mureşului ni-se comunică, că d-l Dr. Nicolau *Mănoiu,* candidat de advocat în Braşov, a făcut alaltăerĭ, în 5 Maiŭ n., înaintea tablei reg. de-acolo censura de advocat cu succes fórte bun. — Ii dorim succes şi în viaţa practică.

Tempestate. Din Cincĭ-Bisericĭ se anunţă, că ḑilele aceste o furtună mare împreunată cu rupere de nor şi grindină s'a deslănţuit asupra oraşului şi jur, causând marĭ stricăciunĭ în vii. Torenţii de apă, carĭ s'au adunat de pe dealurile din jur, au măturat pe o depărtare de mai mulţĭ metri asfaltul de pe piaţa oraşului. Pagubele se socotesc cam la 30,000 cor.

Voluntarĭ din România pentru Transvaal. In Bucurescĭ, scrie „Apĕr. Naţ.“, s'a constituit un secretariat, care propagă printre tinerii românĭ ideia de a se înrola ca voluntarĭ în armata bură. Capul acestei întreprinderĭ este un domn M. Korola şi sediul secretariatului se află în strada Măcelarĭ Nr. 15. Fiă-care voluntar primesce 300 lei pentru drum. S'au înscris până acum 100 de inşĭ. Prima espediţiă se va face negreşit până la sfîrşitul lunei.

Despre ministrul de culte Wlassics s'a fost susţinut în ḑiarele unguresci şi am înregistrat şi noi, că a fost ḑilele trecute în audienţă la Majestatea Sa. Oficiósa „*B. Tud.*“ desminte acum scirea acésta. „Egyetertes“ înregistrând desminţirea susţine totuşĭ, că Wlassics a fost în audienţă şi că audienţa acésta i-ar fi pregătit'o înainte ministru-preşedinte Szell. Fóia kossuthistă spune, că Wlassics era *disgraţiat* în urma afacerii-Varga şi ministru-preşedinte Szell ţinea cu orĭ-ce preţ sĕ între érăşĭ în graţia curţii, ca astfel sĕ-şĭ pótă susţinĕ postul. S'a folosit decĭ ministru-preşedinte Szell de buna disposiţiă a monarchului în ajunul plecării sale la Berlin şi i-a spus lui Wlassics sĕ mérgă şi el negreşit la Viena. Aşa s'a şi întêmplat, ḑice „Egyetertes“, monarchul a primit pe Wlassics, care în audienţa acésta a dat esplicărĭ detaiate asupra afacerii Varga.

Limba germană şi şcólele din Austria de jos. In şedinţa de alaltăerĭ a dietei provinciale s'a primit fără discuţiă propunerea deputatului *Kolisko,* după care în şcólele poporale şi medii din Austria-de-jos limba de propunere e esclusiv cea germană.

Grevă în contra predicaţiei maghiare. In comuna *Luncsuk* lângă Cincĭ-Bisericĭ credincioşii bisericei romano-catolice, Germanĭ de origine, s'au pus în grevă. Fanaticul pater papistaş *Götz* voia cu sila sĕ predice *unguresce* în biserică, fapt, care a iritat nespus de mult pe Şvabii catolicĭ. Ei au părăsit biserica şi au lăsat pe preotul şovinist sĕ predice păreţilor. Afară de acésta au făcut la episcopia din Cincĭ-bisericĭ arătare contra lui, acusându-l, că vre sĕ le impună cu sila limba maghiară.

Publicarea hotărîrilor conferenţei din Haga. Din Petersburg se anunţă, că guvernul rusesc de esterne a hotărît sĕ dea publicităţii hotărîrile conferenţei internaţionale din Haga. Vor fi publicate din cuvênt în cuvênt statutele tribunalului de arbitrii. Publicaţiunea se va face numai după-ce guvernele statelor îşĭ vor da învoirea, pentru ceea-ce s'au şi făcut paşĭ de către guvernul rusesc.

Jubileul patriarchului Brancovicĭ. Erĭ, ḑiua Sf. George, şĭ-a serbat patriarchul sêrbesc *George Brancovicĭ* jubileul de ḑece anĭ dela alegerea sa de cap al bisericei sêrbescĭ din Ungaria şi de 70 de anĭ dela nascere. Au luat parte la acest jubileu toţĭ episcopii sêrbĭ, stariţii mănăstirilor sêrbescĭ şi deputaţiunĭ din cler şi popor în numĕr mare. Oraşul Carlovĕţ a îmbrăcat din acest incident vĕstmênt sĕrbătoresc.

Cadavrul lui Gambetta în Pantheon. Din Paris se vestesce, că familia fostului preşedinte republican *Gambetta* s'a învoit, ca cadavrul acestuia sĕ fiă transportat din cimiterul din Nizza în Pantheonul din Paris. Probabil, că referitor la acésta se va depune în camera deputaţilor un proiect de lege, ér transportarea se va face cu mare pompă cu ocasia sĕrbărilor naţionale din Iulie a. c.

Bancnote false în joc de cărţĭ. Din Zam se scrie lui „E.-s“: Ḑilele trecute a sosit aicĭ un negustor de lemne din România, Silviu Popescu, pentru-ca sĕ facă mai multe cumpărărĭ. Séra, într'un birt din Zam, se întêlnesce cu trei domnĭ, bine îmbrăcaţĭ, carĭ de-asemenea ḑiceau, că sunt neguţătorĭ de lemne, şi după-ce făcù cunoscinţă cu ei, merseră sĕ cineze împreună. După cină începură la cărţĭ. Popescu avea la sine 10,000 fl. La începutul jocului Popescu pierdea într'una şi schimba mereu bancnotele de câte-o sută; şi în fine schimbà şi două bancnote de câte o miiă, ér tovarăşii lui de joc îi dĕdură bancnote de câte 10 fl. Mai târḑiu norocul se întórse şi negustorul Popescu începù şi el sĕ căştige, dér şi acum tovareşii lui tot numai cu bancnote de 10 fl. îi plăteau. Către ḑiuă Popescu îşĭ numĕrà banii şi după-ce vĕḑù, că din banii avuţĭ îi lipsesc numai 100 fl., se lăsà de joc şi merse la culcare liniştit. Dimineţa, când se sculà, Popescu, mai revidându-şĭ odată „cassa“, spre marea lui surprindere vede, că banii, carĭ erau tot în bancnote de câte 10 fl., erau falşĭ. Numai decât căutà pe soţii sĕi de joc, dér ei dispărură. S'a făcut arătare la poliţiă, care acum urmăresce pe cartoforii şarlatanĭ.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Scirĭ fórte importante sosesc din Africa de miaḑă-ḑĭ. Telegramele vestesc, că lord *Roberts,* — după-ce Burii s'au retras şi au părăsit terenul de luptă, ce amenința aripa stângă a Englesilor — s'a apucat sĕ-şĭ realiseze vechiul sĕu plan.

La nord de *Tabanchu,* Englesii au înaintat cam 30 de chilometri şi generalul *Braadwood* a ocupat Isabelfontein, după-ce Burii s'au retras în munţii Vynburgului. Intr'aceea *Roberts* însuşĭ a plecat din Bloemfontein în direcţia liniei ferate Kroonstad-Pretoria.

După-ce Englesii au ocupat *Brandfort,* ei au înaintat mai departe spre Vynburg şi o parte a trupelor a ajuns deja la rîul Vet, ce curge la póla munţilor Vynburg. Generalul *Hamilton,* care operéză la aripa rĕsăritênă, încă a înaintat spre rîul Vet şi dimpreună cu el şi cavaleria lui *French.*

De odată cu mişcarea lui Roberts din Bloemfontein, operéză şi lord *Methuen* spre nord dela Boshof, pe când armata lui Archibald *Hunter* a trecut deja rîul Vaal şi *a pĕtruns în Transvaal.*

*

Din *Pretoria* se telegraféză, că generalului bur *Delarey* i-a succes a se retrage norocos cu armata sa spre Kroonstad. Generalul *Botha* concentréză la Kroonstad numĕróse trupe, cam 20,000 de ómenĭ. Se ḑice, că Botha a dat ordin sĕ se renunţe la asediarea Mafekingului. La fortificarea capitalei Pretoria se lucréză cu mare grabă Ḑiua şi nóptea muncesc 5000 de ómenĭ la şanţurile, ce înconjură oraşul.

*

Din Africa sudică se telegraféză la *Fiume,* că un vapor engles, care transporta 645 de cai cumpăraţĭ în Ungaria, s'a cufundat şi toţĭ caii dimpreună cu personalul vaporului *s'au înecat.*

Starea sĕmĕnăturilor.

După raportarile oficiale sosite la ministrul unguresc de agricultură, starea sĕmĕnăturilor în Ungaria cu ḑiua de 30 Aprilie n. se presentă astfel:

Timpul mai mult uscat, vêntos şi rece, împreunat icĭ-colo cu ninsorĭ şi grindină din partea a doua a lunei lui Aprilie, a causat pagube însemnate nu numai în sĕmĕnăturile de primăvară, ci şi în cele de tómnă, precum şi în vii şi póme. Aceste calamităţĭ privesc mai ales anumite comitate din Ungaria, ca comitatul Pesta, Heves etc.

Dintre sĕmĕnăturile de grâu, cele têrḑie, de pe la Tisa şi Dunăre, va sĕ ḑică mai ales din „Alföld“ sunt slabe şi rarĭ pe când cele mai de timpuriu sĕmĕnate sunt frumóse. In general, sĕmĕnăturile de tómnă sunt mulţămitóre în partea dréptă a Dunărei; în partea stângă a Tisei şi în Ardeal; mijlocìi sunt în partea stângă a Dunărei şi în partea dréptă a Tisei. In unele părţĭ din Ungaria şórecii au nimicit sĕmĕnăturile în aşa mĕsură, încât unele din ele au trebuit sĕ fiă arate din nou.

Sĕcara în cea mai mare parte abia este mijlociă, deórece în cursul iernei şi primăverei în multe locurĭ a perit. In multe locurĭ s'au arat din nou, dér numai cele întârḑiate, carĭ au fost mai slabe ca cele mai timpurii.

Orzul, cu puţine escepţiunĭ, se desvóltă destul de bine; orzul de primăvară însĕ a întârḑiat în desvoltare. *Ovĕsul* în părţile muntóse abia acum se séměnă, pe când în partea mai mare a ţĕrei a rĕsărit şi se desvóltă destul de bine. — *Rapiţa,* din care puţină a rĕmas nepustiită, înfloresce binişor; deşi a suferit şi ea de înghet, promite totuşĭ o recoltă mijlociă. Sĕmĕnatul *cucuruzului* în mare parte din Alföld e pe sfêrşite, cel sĕmĕnat mai de timpuriu a rĕsărit şi se desvóltă bine. Ingheţul şi frigul din Aprilie a făcut marĭ pagube în *cartofĭ,* aşa că în multe locurĭ au trebuit sĕ se planteze din nou.

ULTIME SCIRI.

Rusciuc, 6 Maiŭ. Guvernul bulgar a hotărît sĕ chieme pe toţĭ reserviştii sub drapel pentru o lună, în care timp se va aplica dijma. Se ḑice, că acéstă mĕsură a fost luată, fiind-că s'a constatat, că cea mai mare parte din rĕsculaţĭ erau reserviştĭ, carĭ s'au servit contra autorităţilor cu armele statului.

Sofia, 6 Maiu. In consiliul de miniştri, ce s'a ţinut erĭ, s'a discutat, décă în urma scenelor sângeróse întêmplate, sĕ se aplice séu nu legea, prin care se reînfiinţéză dijma. S'a luat hotărîrea, ca legea sĕ fiă aplicată şi numai de-ocamdată sĕ se suspendeze aplicarea ei.

DIVERSE.

Reuniunĭ de însurătóre. In Viena între alte multe reuniunĭ se află şi o reuniune ai cărei membrii sunt numai bărbaţĭ cu avere. Membri acestei reuniunĭ pot lua în căsĕtoriă numai fete sĕrace. Cel ce calcă statutele reuniunii, se pedepsesce cu 8000 mărcĭ. Taxele aceste se adaug la un fond, din care apoi se dau ajutóre părechilor sĕrace, cu ocasia cununiei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%.	116.95
Renta de corone ung. 4%.	92.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%.	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	99.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.—
Bonurĭ rurale ungare 4%.	92.50
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	164.25
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	98.85
Renta de hârtie austr.	98.35
Renta de aur austr.	117.—
Losurĭ din 1860.	135.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.70
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	735.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	727.75
Napoleondorĭ	19.25
Mărcĭ imperiale germane	118.35
London vista	242.84½
Paris vista	96.50
Rente de corone austr. 4%	98.20
Note italiene	90.90

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.—	Vênd.	19.04
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.29
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	252.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	118.20	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 7098/900.

PUBLICAȚIUNE.

Valabilitatea **mărcilor pentru** cânĭ, provědute cu anul 1899 espiră cu 18 Mai a. c., prin urmare cânii, carĭ cu 20 Mai a. c. nu vor fi prověduțĭ cu mărcĭ pentru acest an valabile, se vor prinde de către călĕul orășenesc. Nouĕle mărcĭ pro 1900 se pot lua în primire dela cassa de dare orășenéscă, începênd de astădĭ.

Darea de cânĭ, care cu ocasiunea luărei în primire a mărcilor de cânĭ e de a se plăti pentru întregul an de fiă-care câne peste 3 lunĭ, este pe an:

a) pentru câne de lux 8 fl.,

b) pentru câne de vênat, décă posesorul are carte de vênat 1 fl.,

c) pentru fiă-care câne, menit pentru paza casei și ținut în un spațiu închis 1 fl.

Se observă, cumcă în intravilan pentru fiă-care câne de curte, în extravilan tot pentru câte 2 cânĭ de curte séu pentru 2 cânĭ dela turme, în fine pentru 3 cânĭ dela turme de munte, este de a se plăti dare câte 1 fl.

Călětorii, carĭ cercetéză Brașovul și a căror domiciliare în acest oraș duréză mai mult de 8 dile, au de a plăti pentru fiă-care câne anticipative 1 fl. lunar. Până la solvirea acestei sume cânele este de a se provedea cu botnița și de a se conduce de frînghie.

Brașov, 1 Mai 1900.

949,2 2. *Magistratul orășenesc.*

Licitațiune judecătorescă liberă.

Frumósele case din colțul **stradei gării Nr. 31** (vechiŭ 79) Brașov (**Blumena**) dimpreună cu alte case aflătóre în curte (in estensiune ca la 700 m□.) precum și **loc arător** ca de 4¼ jugĕre, aprópe de fabrica de cement **se vor vinde** pe cale de **licitațiune liberă în 9 Maiŭ** st. n. la **9 óre** a. m. în localitatea oficiului cărților funduare. (951,1—1.)

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe șése lunĭ	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin **mandate postale.**

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

ANUNCIURI

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiunĭ. În casul publicăriĭ unuĭ anunciu maĭ multe de odată se face scădĕment care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

☛ „Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.